

Säg hej till ditt kollektiv- avtal!

Sveriges
Kommuner
och Regioner

Grattis! Du har valt en arbetsgivare med bra villkor!

Som medarbetare i en kommun eller i en region har du ett av Sveriges viktigaste jobb. Du får också en arbetsgivare som har bra kollektivavtal!

Ett kollektivavtal påverkar bland annat din lön, semester, pension och mycket mer. Kollektivavtalen som gäller för dig som medarbetare i kommun eller i region ger dig en rad betydelsefulla förmåner, så att du kan ha det bra både på och utanför jobbet.

I den här broschyren har vi samlat några av de viktigaste förmånerna.* Broschyren riktar sig till dig som har fått, provar på eller är intresserad av jobb hos en kommun eller region.

Tänk på!

Utöver förmånerna som beskrivs här kan din arbetsgivare även ha andra förmåner som gäller just din arbetsplats. Hör med din chef eller kolla intranätet för att få mer information.

Visste du att...

...mer än 4 av 5 medarbetare i kommuner och regioner tycker att de har ett mycket meningsfullt arbete? Det är långt fler än snittet på arbetsmarknaden!

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB): *Arbetsmiljöundersökningen*.

*Förmånerna som beskrivs nedan gäller främst för dig som går under kollektivavtalen HÖK/AB, vilka omfattar de flesta medarbetare i kommuner och regioner (mer information om avtalen finns på sista sidan). Förmånerna är i vissa fall förknippade med villkor, till exempel anställningstid. Angivna belopp i broschyren gäller före skatt och under förutsättning att du uppfyller övriga villkor för ersättningen.

Semester att längta till

Oavsett vad du tänkt göra på din semester hoppas vi att du får en skön ledighet. Som medarbetare i en kommun eller region får du bland annat fler semesterdagar än vad som gäller enligt lag.

En lång semester

Extra semester för dig över 40

Du har rätt till 25 semesterdagar per år. Från och med året du fyller 40 får du 31 semesterdagar. Från och med året du fyller 50 får du 32 semesterdagar.*

Extra tillskott i semesterkassan

Om du har månadslön behåller du din lön under din semester och får dessutom semesterdags-tillägg för varje ledig dag. Om din månadslön är lägre än 21 127 kronor (uppräknat till heltid) får du även ett så kallat semesterlönetillägg.

Om du har timlön får du semesterlön eller semesterersättning som motsvarar sammanlagt minst 12 % av din lön under intjänandeåret. Om du fyllt 40 får du 14,88 % av lönen och har du fyllt 50 är ersättningen 15,36 % av lönen under intjänandeåret.** Den semester du tjänar in kan du ta ut nästkommande år.

Förmånligt semesterintjänande!

Du får också en förmån som innebär att du fortsätter att tjäna in full semester även om du är sjukskriven eller föräldraledig på heltid, under förutsättning att du fortfarande jobbar minst 40 %.

*För dig som arbetar inom skola och har uppehålls- eller ferielön gäller särskilda bestämmelser för semester.

**Gäller under förutsättning att du har rätt till 31 respektive 32 semesterdagar.

Du får ta ut semester redan samma år du tjänar in den!

Om du har rätt till fler än 20 betalda semesterdagar under ett semesterår kan du spara de dagar som överstiger 20 till senare år. Du får ha upp till 30 semesterdagar sparade. Du kan också ansöka om ledigt för del av dag – så kallade semestertimmar – om du tjänar in fler än 25 semesterdagar.

Lön och ersättningar

Har du koll på vad som gäller för din lön och andra ersättningar?
Här presenteras några saker som är bra att veta om!

Arbetstid och olika kompensationer

Så fungerar din arbetstid

I genomsnitt jobbar du 40 timmar i veckan om du arbetar heltid. Om du jobbar helgdagar* som infaller på någon av dagarna måndag–lördag är arbetstiden istället i genomsnitt 38 timmar och 15 min/vecka.**

Du får ekonomisk ersättning eller kompensation i form av ledighet om du:

- ➔ Arbetar övertid.
- ➔ Arbetar på obekväm arbetstid, det vill säga kväll, natt eller helg.
- ➔ Har jour eller beredskap i ditt jobb.

Två löneformer

Det finns två löneformer i kollektivavtalet, månadslön och timlön. Är du anställd för minst tre månader i sträck och jobbar minst 40 % får du månadslön. I annat fall får du i regel timlön.

*Med helgdag jämställs här påsk-, pingst-, midsommar-, jul- och nyårsafton.

**Det finns fler heltidsmått än de två som nämns ovan. Vilket som gäller för dig beror bland annat på ditt yrke och när du jobbar.

Bra att veta om din lön

Om du har månadslön får du lönen utbetald redan samma månad du arbetat. Lönen är preliminär vilket innebär att ersättningar för till exempel obekvämt arbetstid, övertid eller jour normalt betalas ut månaden därpå. Detsamma gäller avdrag för frånvaro såsom sjukdom eller föräldraledighet.

Om du har timlön betalas lönen ut månaden efter du arbetat.

**Din lön sätts
individuellt
och ses i regel
över en gång
om året vid
löneöversyn.**

Tre modeller för löneöversyn

1. Din lön bestäms genom dialogmodellen, det vill säga din chef sätter din lön i dialog med dig.
2. Löneöversynen sker genom förhandlingar mellan din arbetsgivare och fackförbund.
3. En så kallad "lokal förhandlingsordning" används, vilket innebär att arbetsgivaren och facket har kommit överens om en annan modell.

Utöver lön kan du även få ekonomisk ersättning för:

- ➔ Färdtid för resor utanför din vanliga arbetsort och utöver ordinarie arbetstid.
- ➔ Kilometerersättning för användning av egen bil i tjänsten.
- ➔ Kostnader du fått i samband med arbetsresor utanför din vanliga arbetsort. Till exempel för övernattning, resor och mat.

Din föräldraledighet

Om du får barn finns det viktigare saker att tänka på än ekonomi. Tack vare kollektivavtalet får du lite extra på kontot av din arbetsgivare när det är dags för föräldraledighet.

Extra ersättning om du blir förälder

Utöver föräldrapenningen du får från Försäkringskassan får du föräldrapenningstillägg* av din arbetsgivare. Tillägget motsvarar 10 % av din lön och betalas ut under 180 dagar fram till barnet är två år.

Om din lön överstiger Försäkringskassans inkomsttak för föräldrapenning**, får du dessutom utfyllnad från din arbetsgivare – så kallad föräldralön. Föräldralönen betalas ut under högst 270 dagar per födsel.

Din tjänstepension är skyddad under hela din föräldraledighet!

Din arbetsgivare gör tjänstepensionsavsättningar under hela din föräldraledighet – oavsett om det är obetald eller betald ledighet. Motsvarande skydd finns vid ledighet med graviditetspenning.

*Gäller under förutsättning att du tar ut föräldrapenning och har varit anställd hos din arbetsgivare under minst ett år.

**Taket motsvarade 39 417 kr/mån 2020.

Visst känns det tryggt att föräldrapenningen, föräldrapenningstillägget och föräldralönen tillsammans ger en ersättning under din föräldraledighet som motsvarar ungefär:

**90 %
av din lön**

Så här mycket extra kan du få av din arbetsgivare när du är föräldraledig*

Räkneexempel: Månadslön 28 000 kr

$$21\ 420 + 2\ 800 = 24\ 220$$

Föräldrapenning från Försäkringskassan.

Föräldrapenningtillägg från din arbetsgivare.
(ca 10 % av den lön du går miste om, under 180 dagar fram till barnet är 2 år.)

Total ersättning per månad, varav 2 800 kr från din arbetsgivare!

Räkneexempel: Månadslön 42 000 kr

$$30\ 180 + 4\ 200 + 2\ 412 = 36\ 792$$

Föräldrapenning från Försäkringskassan.

Föräldrapenningtillägg från din arbetsgivare.
(ca 10 % av den lön du går miste om, under 180 dagar fram till barnet är 2 år.)

Föräldralön från din arbetsgivare.
(skillnaden mellan 77,6 % av ditt lönebortfall per kalenderdag och högsta belopp för föräldrapenning. Betalas ut under högst 270 dagar.)

Total ersättning per månad, varav 6 612 kr från din arbetsgivare!

*Samtliga beräkningar är baserade på en 30-dagarsmånad, vad som gällde i juni 2020 samt gäller under förutsättning att full föräldrapenning tas ut.

Få hjälp att tillfriskna

Vad händer och vad gäller om du skulle bli sjuk eller skadad och inte kan arbeta under en längre period? Förutom de lagstadgade ersättningarna får du ytterligare förmåner från din arbetsgivare.

En extra trygghet om du blir sjuk

Om du blir sjuk, råkar ut för en olycka eller arbetsskada är det viktigt att du kan fokusera på att bli frisk utan oro för din ekonomi. Därför får du som medarbetare i kommun eller region både kollektivavlönad sjuklön och ersättning för lönebortfall.

De två första veckorna

Dina två första sjukveckor får du sjuklön enligt sjuklönelagen från din arbetsgivare, vilket motsvarar 80 % av din lön.*

Sjuk upp till tre månader

Sjukdag 15–90 får du, utöver sjukpenning från Försäkringskassan, sjuklön på 10 % av den lön du går miste om från din arbetsgivare. Om din lön är högre än Försäkringskassans tak för sjukpenning betalar din arbetsgivare dessutom en extra utfyllnad på din lön.**

Kompletterande ersättningar från din arbetsgivare!

De kompletterande ersättningarna från din arbetsgivare tillsammans med sjukpenningen från Försäkringskassan ger dig en kompensation som motsvarar nästan:

**90 %
av din lön**

*Försäkringskassans ersättningstak för sjukpenning motsvar 2020 en månadslön på 31 533 kr. Från sjuklönen görs ett karensavdrag för den första sjukdagen.

**Läs mer om villkor och ersättningsnivåer i kollektivavtalet [Allmänna bestämmelser](#).

Försäkringar från din arbetsgivare

Som medarbetare i kommun eller region har din arbetsgivare ett antal försäkringar för dig.

Sjuk längre än tre månader

Om du är sjuk längre än 90 dagar kan du få omkring 10 % ersättning av din lön upp till "taket" genom en försäkring som din arbetsgivare har – Avtalsgruppförsäkringen (AGS-KL).

Du kan även få ersättning via försäkringen om du skulle få din sjukpenning indragen på grund av att Försäkringskassan bedömer att du kan klara ett normalt förekommande arbete på arbetsmarknaden. Du ansöker själv om dessa försäkringar!

Läs mer om
försäkringar
på **AFA**
Försäkring

Försäkring vid arbetsskada

Om du drabbas av en arbetsskada så har din arbetsgivare en försäkring för dig, Trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA-KL), som ger dig ersättning. Du ansöker själv om den här ersättningen på AFA Försäkring.

Ersättning till dina anhöriga vid dödsfall

Din arbetsgivare har en försäkring som ger dina efterlevande ersättning om du avlider – Tjänstegrupplivförsäkring (TGL-KL).

Om du skulle bli uppsagd på grund av arbetsbrist...

...kan du få hjälp av Omställningsfonden för att komma vidare till ett nytt jobb. Din arbetsgivare kan även i vissa situationer ansöka om medel för att du till exempel ska ha möjlighet att kompetensutveckla dig till ett annat arbete eller yrke för att undvika arbetsbrist. Läs mer på Omställningsfonden.

Så här mycket extra kan du få av din arbetsgivare om du blir sjuk*

Räkneexempel: Månadslön 24 000 kr

18 360 + 2 400 = 20 760

Sjukpenning från Försäkringskassan.

(ca 80 % av din lön upp till 31 533 kr.)

Sjuklön från din arbetsgivare.

(ca 10 % av den lön du går miste om.)

Total ersättning per månad, varav 2 400 kr från din arbetsgivare!

Räkneexempel: Månadslön 47 000 kr

24 130 + 4 700 + 12 352 = 41 182

Sjukpenning från Försäkringskassan.

(ca 80 % av din lön upp till 31 533 kr.)

Sjuklön från din arbetsgivare.

(ca 10 % av den lön du går miste om.)

Utfyllnad på din lön från din arbetsgivare.**

(om din lön överstiger "taket" på 31 533/mån.)

Total ersättning per månad, varav 17 052 kr från din arbetsgivare!

*Samtliga uträkningar är baserade på en 30-dagarsmånad, vad som gällde juni 2020 samt vad som gäller för sjukdag 15–90.

**Förutsätter att du har rätt till sjukpenning enligt Socialförsäkringsbalken.

Så mycket kan du få om du skulle bli skadad*

Om du skulle skada dig på jobbet, eller på väg till eller från arbetsplatsen så att du inte kan arbeta under en längre tid hjälper din arbetsgivare dig med ekonomisk ersättning.

Räkneexempel: Bruten underarm

Jonas halkade på en våt fläck i personalmatsalen och bröt vänster underarm.

Månadslön: 25 000 kr.

Sjukskrivning: 3 månader.

Kostnader: Läkarvård och mediciner på 1 200 kr.

Efter sjukskrivning: Efter cirka 1,5 år bedöms Jonas ha 5 % medicinsk invaliditet.

= ca 80 000 kr

|
I ersättning från AFA Försäkring enligt kollektivavtal.

Räkneexempel: Ryggskada

Iwona halkade på en fläck i behandlingsrummet och fick en allvarlig ryggskada.

Månadslön: 50 000 kr.

Sjukskrivning: 6 månader.

Kostnader: Läkarvård och mediciner på 1 800 kr.

Efter sjukskrivning: Efter cirka 1,5 år bedöms Iwona ha 10 % medicinsk invaliditet.

= ca 210 000 kr

|
I ersättning från AFA Försäkring enligt kollektivavtal.

*Uträkningarna är baserade på vad som gäller för enligt avtalsförsäkringarnas villkor i juni 2020. För att få ersättning måste du själv göra en anmälan till AFA Försäkring.

Tiden efter arbetslivet

Tack vare din arbetsgivare får du ett bra tillskott när det är dags för dig att gå från arbetsliv till pensionärliv.

Livet som pensionär

Varje år avsätter din arbetsgivare pengar till din tjänstepension – vilket kan bli en betydande del av din framtida pension!

Du kan själv välja vilket bolag som ska förvalta dina pensionspengar. Om du inte gör ett aktivt val placeras pengarna i en traditionell pensionsförsäkring med återbetalningsskydd på KPA Pension.

Det finns i huvudsak två pensionsavtal – KAP-KL och AKAP-KL. Vilket av de två som gäller för dig beror på när du är född:

Läs mer om
dina pensions-
villkor på KPA
Pension

Pension för dig född innan 1986 = KAP-KL

Din arbetsgivare betalar varje år minst 4,5 % av din årslön till din tjänstepension.

Om din lön överstiger "tak²et" för avsättning till allmän pension* får du dessutom en så kallad förmånsbestämd ålderspension av din arbetsgivare. Nivån på den baseras på din lön och anställningstid inom sektorn från att du fyllt 28 år till och med att du fyller 65 år.

Pension för dig född 1986 eller senare = AKAP-KL

Din arbetsgivare betalar varje år minst 4,5 % av din årslön till din tjänstepension.

Om din lön överstiger "tak²et" för avsättning till din allmänna pension* betalar din arbetsgivare dessutom in 30 % av överskjutande lön till din tjänstepension.

²"Tak²et" för avsättning till din allmänna pension går vid 7,5 inkomstbasbelopp, vilket 2020 motsvarar en månadslön på 41 750 kronor. Därför går din arbetsgivare in med en större avsättning till din tjänstepension för att täcka upp för det glapp som uppstår mellan "tak²et" och din månadslön.

Så mycket avsätter din arbetsgivare till din tjänstepension

**Räkneexempel: Elsa, född 1991,
månadslön 28 000 kr**

$$\begin{array}{r} \mathbf{336\ 000} \\ | \\ \text{Årslönen} \\ (12 \times \text{månadslönen.}) \end{array} = \begin{array}{r} \mathbf{15\ 120} \\ | \\ \text{Avsättning från} \\ \text{arbetsgivaren per år.} \\ (4,5 \% \text{ av årslönen.}) \end{array}$$

**AKAP-
KL**

**Räkneexempel: Idris, född 1986,
månadslön 43 000 kr**

$$\begin{array}{r} \mathbf{516\ 000} \\ | \\ \text{Årslönen} \\ (12 \times \text{månadslönen.}) \end{array} = \begin{array}{r} \mathbf{27\ 045} \\ | \\ \text{Avsättning från} \\ \text{arbetsgivaren per år.}^* \end{array}$$

**AKAP-
KL**

*4,5 % av lönen upp till "taket" på 41 750 kr/mån, därutöver 30 % av den överskjutande lönen.

**Räkneexempel: Mats, född 1961,
månadslön 35 000 kr**

$$\begin{array}{r} \mathbf{420\ 000} \\ | \\ \text{Årslönen} \\ (12 \times \text{månadslönen.}) \end{array} = \begin{array}{r} \mathbf{18\ 900} \\ | \\ \text{Avsättning från} \\ \text{arbetsgivaren per år.}^{**} \\ (4,5 \% \text{ av årslönen.}) \end{array}$$

**KAP-
KL**

**Om årslönen istället skulle vara högre än 7,5 inkomstbasbelopp har man också rätt till en förmånsbestämd ålderspension. För att få en hel förmånsbestämd ålderspension i KAP-KL krävs att man varit anställd i 30 år.

För dig som vill veta mer om dina kollektivavtal

Kollektivavtalen som gäller för dig har Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) arbetat fram tillsammans med de fackliga organisationerna för att du ska få ett bra och förmånligt arbetsliv. Förmånerna som beskrivits i den här broschyren ingår i olika kollektivavtal.

Frågor såsom **lön och löneöversynsprocesser** bestäms i någon av de sex Huvudöverenskommelserna (HÖK) som finns inom olika avtalsområden, såsom för lärare, läkare och hälso- och sjukvårdspersonal. Läs mer om HÖK.

De flesta **anställningsvillkor såsom semester och arbetstid** regleras i Allmänna bestämmelser (AB) – som är en gemensam bilaga till alla HÖK:ar. I vissa fall finns undantag som finns angivna i HÖK:en som gäller för ditt område. Läs mer om AB.

Pension styrs i pensionsavtalet KAP-KL/AKAP-KL.
Läs mer om pensionavtalen.

Utöver dessa finns kollektivavtal för bland andra beredskapsbrandmän (RiB), för personer som arbetar inom ramen för arbetsmarknadspolitiska åtgärder (BEA) och för personlig assistent som anställs på anmodan av brukare (PAN). Läs mer om övriga kollektivavtal.

© Sveriges Kommuner och Regioner, 2020

Bestnr: 5520

Foto: SKR:s bildarkiv, Scandinav Bildbyrå

Produktion: Advant

Beställ eller ladda ner på webbutik.skr.se

Telefon: 08-452 70 00 | skr.se

